

casu genuflectere, et cavere debet, ne tergum ss. Sacramento vertat. Dictis orationibus, sponsi ad locum suum recedunt; et sacerdos, ad medium altaris reversus, extergit patenam, ac dicit *Libera nos* cum reliquis more solito. 4° Si adsit consuetudo, pax cum instrumento dari suo loco potest, primum sponso et deinde sponsæ (1). 5° Post sumptionem s. Sanguinis, sponsi more solito communionem sumunt. Hæc communicatio, etsi non sit de præcepto et essentia benedictionis nuptiarum, de convenientia tamen sumenda est, quia in missali est præscripta (2). 6° Dicto *Benedicamus Domino* vel *Ite missa est*, si missæ illius diei conveniat, ante orationem *Placeat tibi*, sacerdos conversus ad sponsum et sponsam dicit orationem *Deus Abraham*, sine *Oremus*, quia in missali non additur, ministro librum sustinente. Hæc oratio in cornu epistolæ dicenda est, sicut duæ aliæ post *Pater noster* (3): adeoque si in missa dicendum sit *Ite missa est*, sacerdos ad medium altaris non revertitur, sed ad cornu epistolæ immediate transit; si autem dicendum sit *Benedicamus Domino*, se vertit ad altare, et dicto *Benedicamus*, factaque cruci inclinatione, ad cornu epistolæ accedit. 7° Dicta oratione *Deus Abraham*, sacerdos in cornu epistolæ manens, monet sponso ut in missali præscribitur, sed sermone brevi, gravi et prudenti, atque abstinendo a rigidioribus sententiis (4). 8° Post sermonem sacerdos in eodem cornu epistolæ aspergit sponso aqua benedicta cum aspersorio et per modum crucis scilicet: 1° in medio, 2° a dextris ipsorum et 3° a sinistris. 9° Facta aspersione, sacerdos redit ad medium altaris, dicit more solito *Placeat tibi*, dat benedictionem, et legit ultimum evangelium vel s. Joannis, vel aliud, prout ratio missæ exposcit.

282. An benedictio nuptiarum infra missam, prout in missali habetur, pro pluribus nuptiis simul conferri potest?

(1) Gavantus p. 4, tit. 17, n. 23 et Cavalieri, tom. 4, dec. 258, n. 9.

(2) S. R. C. 21 Mart. 1874, n. 5582.

(3) Gavantus et Cavalieri loc. cit.

(4) Cavalieri loco cit. n. 11.

R. Inspectis precibus missalis, quæ in oratione *Deus, qui potestate* etc. in singulari proponuntur, et non notantur in plurali unquam applicandæ, dicendum videtur, benedictionem tantum pro uno sponso et sponsa fieri posse: cum autem benedictio nuptiarum sit functio parochialis, et parochus, licet benedictionem alii sacerdoti committere possit, ad hoc tamen nullibi obligetur; dicendum est, parochum, ut pluribus nuptiis eodem die occurrentibus benedictionem infra missam conferre possit, eam pro pluribus simul instituere posse et debere, orationes tamen non dicendo in plurali, sed recitando prout in missali ponuntur; quæ tamen licet singulariter dictæ, de unoquoque seorsum sumptæ intelliguntur, praxis instar, quam Ecclesia servat in divino officio plurimarum virginum, in quo numerus singularis etiam retinetur.

Not. licet Christus Dominus cum Matre et discipulis suis nuptiali convivio interesse dignatus fuerit, ob plures tamen rationes dedecere, ut clerici et præcipue parochi ad illud accedant, uti per antiquos canones etiam prohibitum fuit (1).

RITUS PARTICULARIS CELEBRANDI MATRIMONIUM.

283. 1. « Si quæ provinciæ aliis, ultra prædictas, laudabilibus consuetudinibus et cæremoniis in celebrando matrimonii sacramento utantur, eas sancta Tridentina Synodus optat retineri » (2). Particulares igitur consuetudines et cæremoniæ in celebrando matrimonio licite retineri possunt, modo, quod bene notandum est, tempore Concilii existerent; loquitur enim Concilium de usibus existentibus: ita ut singulæ provinciæ et dioceses suas consuetudines et cæremonias, tempore Concilii existentes, libere retinere possint; rituale tamen Romanum in matrimonii celebratione etiam assumere valeant, cum Concilium non mandet, sed tantum optet;

(1) Vid. Catalanus in rit. Rom. tit. 7, c. 1, § 13, n. 14, et § 17, n. 11.

(2) Sess. 24, de reform. matrim. c. 1.

» etiamsi conditiones prædictæ de mixtis hisce conjugiiis
 » extra ecclesiam, et absque parochi benedictione, alioque
 » ecclesiastico ritu celebrandis haud aperte declarantur,
 » tamen implicite continentur. Ac Sanctitas Sua omnes
 » Archiepiscopos, Episcopos, aliosque locorum Ordinarios
 » vehementer in Domino monet, hortatur, et excitat, eisque
 » mandat, ut cum ipsi in posterum hujus rescripti formula
 » ab hac Sancta Sede obtinuerint facultatem dispensandi
 » super impedimento mixtæ religionis, in eadem facultate
 » exequenda nunquam desistant omni cura, studioque ad-
 » gilare, ut sedulo quoque impleantur conditiones de mixtis
 » hisce matrimoniis extra ecclesiam, et absque parochi
 » benedictione, alioque ecclesiastico ritu celebrandis. Quod
 » si in aliquibus locis Sacrorum Antistites cognoverint,
 » easdem conditiones impleri haud posse, quin graviora
 » exinde oriantur damna ac mala, in hoc casu tantum
 » Sanctitas Sua ad hujusmodi majora damna ac mala
 » vitanda, prudenti eorumdem sacrorum Antistitum arbitrio
 » committit, ut ipsi, salvis firmisque semper ac perdiligenter
 » servatis cautionibus de perversionis periculo amovendo a
 » conjugate catholico, de conversione catholici conjugis ab
 » ipso conjugate catholico pro viribus procuranda, deque uni-
 » versa utriusque sexus prole in sanctitate catholicæ religionis
 » omnino educanda, judicent, quando commemoratæ condi-
 » tionibus de contrahendis mixtis hisce nuptiis extra eccle-
 » siam, et absque parochi benedictione impleri minime possint,
 » et quando in promiscuis hisce conjugiiis ineundis tolerari
 » queat mos adhibendi ritum pro matrimoniis contrahendis
 » in diocæsano rituali legitime præscriptum, exclusa tamen
 » semper missæ celebratione, ac diligentissime perpensis
 » omnibus rerum, locorum ac personarum adjunctis, atque
 » onerata ipsorum Antistitum conscientia super omnium
 » circumstantiarum veritate, et gravitate. »

Matrimonia igitur mixta contrahenda sunt præsentibus pa-
 rocho et duobus testibus, sicut ad validitatem juxta concilium
 Tridentinum requiritur; et nisi Ordinarius loci, ut in præfata
 instructione declaratur, aliter judicet, celebranda sunt :

1° *Extra ecclesiam*, et etiam non in sacristia, sed in domo
 parochiali aliove loco honesto;

2° *Absque parochi benedictione*, ita ut annulus non sit
 benedicendus, neque nuptiarum benedictio impertienda, neque
 pronuntianda verba *Ego conjungo vos*;

3° *Absque alio ecclesiastico ritu*; omittendæ igitur sunt
 proclamationes, quia pertinent ad ritum ecclesiasticum; pa-
 rochus assistit sine superpelliceo et sine stola; nullam exercet
 cæremoniam sacram; nullas preces recitat; et solam assisten-
 tiam passivam præstat, tantummodo audiendo seu recipiendo
 consensum partium; postquam autem utramque partem de
 consensu simpliciter interrogaverit si ita opus fuerit, et dua-
 bus interrogationibus quisque eorum responderit, parochus
 nihil amplius addit, sed matrimonium in libro conscribit (1).

Horum omnium rationes sunt, prout in præfata instruc-
 tione declaratur « ut in catholicorum animis numquam
 » obliteretur memoria tum canonum, qui istiusmodi mixta
 » matrimonia detestantur, tum constantissimi illius studii,
 » quo Sancta Mater Ecclesia nunquam destitit filios suos
 » avertere ac deterrere ab iisdem mixtis conjugiiis in eorum
 » et futuræ prolis perniciem contrahendis ».

DE BENEDICTIONE MULIERIS POST PARTUM.

285. Christianæ mulieres ad imitationem B. Mariæ Virg.
 non nisi prævia sacerdotis benedictione, post partum ad
 ecclesiam accedere solent, ut Deo pro incolumitate sua gra-
 tias agant, utque prolem suam, si deferant, Deo offerant,
 elapsis a partu aliquot diebus, non quidem quadraginta, ne
 videantur legi hebraicæ sese conformare, sed nulla habita
 ratione temporis, prout circumstantiæ et incommoda partus
 permittunt.

(1) Vid. Feye de matrimoniis mixtis p. 2, c. 2, art. 2, § 4; Bouvry, p. 4,
 s. 1, § 5.

postea vero particulares suas cæremonias in novas alias mutare nequeant, obstante canone XIII ejusdem Concilii Tridentini sess. 7 de sacramentis in genere : « Si quis dixerit, receptos, et approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus, in » solemni sacramentorum administratione adhiberi consue- » tos, aut contemni, aut sine peccato a ministris pro libito » omitti, aut in novos alios per quemcumque ecclesiarum » pastorem mutari posse; anathema sit ».

2. In pluribus locis exstat consuetudo sponsalia solemnia contrahendi; generalis autem lex aut consuetudo non existit, et rituale Romanum eorum etiam mentionem non facit. Parochorum non est, ubi fieri non solent, eorum usum inducere, sed neque ubi fiunt, eundem abrogare. Cum autem diocesanæ seu particularis sint institutionis (1), eadem auctoritate, qua sunt instituta, mutatis circumstantiis, abrogari possunt.

3. Ubi sponsalia solemniter celebrantur, servatur modus particularis præscriptus; et ubi speciales cæremoniæ in matrimonii celebratione in usu sunt, eadem pariter servandæ sunt, nec ulli parochi liberum est easdem mutare, quia Concilium Tridentinum eas retineri optat.

4. Sicut speciales cæremoniæ in matrimonii celebratione, approbante Concilio Tridentino, servantur, sic etiam in pluribus diocesisibus specialis nuptiarum benedictio habetur. Si specialis hæc benedictio infra missam conferenda sit, qualis in aliquibus particularibus ritualibus assignatur, et cum missali omnino non conveniat; ipsa adhiberi nequit, quia *in missæ celebratione alias cæremonias, vel preces, quam quæ missali continentur, addere vel recitare non licet juxta bullam s. Pii V missali præfixam* (2). Si vero specialis ista benedictio extra missam impertienda sit, qualis in pluribus ritualibus particularibus danda præscribitur; post celebratum matrimonium et traditum annulum; dubitari potest,

(1) Vid. 3 Syn. dioc. Antverpien. anno 1610. Synodic. Belg. tom. 3, fol. 132, tit. X, c. 1, ubi fieri præcipiuntur.

(2) S. R. C. 13 Martii 1804, n. 4342-4491, 10.

num ejusdem Concilii Tridentini approbatio ad eam extendenda, et consequenter num ipsa benedictio adhibenda sit: licet enim nulla benedictionis formula adhiberi possit, nisi a S. R. Congregatione approbata sit (1); dici tamen potest, hanc benedictionem esse consequentiam cæremoniarum, de quibus concilium loquitur, quasque approbat, et retineri optat. Eo autem supposito, quod particularis hæc benedictio licite adhibeatur, inquirendum adhuc est, an benedictio missalis in missa pro sponso et sponsa et particularis benedictio simul fieri possint et debeant, vel alterutra tantum.

R. Hæc particularia ritualia ita præscribunt, ut utraque benedictio, si missa celebretur, simul fiat, prior post celebratum matrimonium et traditum annulum, prout in respectivis ritualibus proponitur, et deinde altera infra missam per preces in missali præscriptas. Cum enim orationes diversæ sint, nihil impedit utramque benedictionem seu potius preces benedictionis recitari; neque inde nuptiæ bis benedici dicendæ sunt, quia cum preces eodem tempore fiant, et ad eundem finem referantur, inter se uniuntur. Si autem missa non celebretur, omittuntur preces quæ a missali in missa pro sponso et sponsa præscribuntur; aliæ autem preces, quæ pro benedictione in dictis ritualibus proponuntur, recitantur.

DE MATRIMONIIS MIXTIS.

284. In celebrandis matrimoniis mixtis sequenda est instructio Sedis Apostolicæ *Etsi Sanctissimus Dominus* 15 Nov. 1858 (2), ad omnes Archiepiscopos, Episcopos aliosque locorum Ordinarios, in qua quoad hanc materiam « Sanctissimus Dominus constituit, in harum dispensationum » concessione utendam esse formulam illius rescripti, quo

(1) Vid. infra n. 293 et dec. S. R. C. 23 Jun. 1853, n. 5190, 2.

(2) Acta s. Sedis vol. 6, fol. 456.